

Werkbladen kast 3 groepen 7 en 8

deel 2

inhoud

blad	blz	blad	blz
47. Bergen	3	69. Ons brein	25
48. Beroemde geleerden	4	70. Bezet!	26
49. Beroemde muren	5	71. Animatie	27
50. Lawines	6	72. Vruchten en zaden	28
51. De hongerwinter	7	73. Uitvergroot	29
52. De Elfstedentocht	8	74. Het hart	30
53. Aardgas	9	75. Vuurwerk	31
54. Schaken	10		
55. Anne Frank	11		
56. De Ronde van Frankrijk	12		
57. Humor	13		
58. Goud	14		
59. Vreemde gerechten	15		
60. Grassen	16		
61. Satellieten	17		
62. In de kas	18		
63. Zonne-energie	19		
64. Liefde	20		
65. Waar komt dat gezegde vandaan?	21		
66. Amfibieën	22		
67. Foto's van vroeger	23		
68. Griekse helden	24		

[Bekijk hier alle boeken met een korte beschrijving](#)

www.edubook.nl

Werkblad 47 Bergen

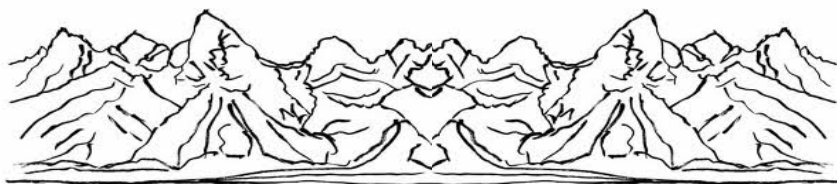
1. Zet het nummer voor het woord in de goede zin.

Kies uit:

1. *eilandboog*, 2. *aardplaten*, 3. *mantel* 4. *bergmassief*
5. *bergketen*

- A. In de ____ van de Aarde bevindt zich vloeibaar ge-steente.
- B. Bergen die in een groep bij elkaar liggen noem je een ____.
- C. De aardkorst bestaat uit schuivende ____.
- D. Een ____ ontstaat uit vulkanisme op de zeebodem
- E. Bergen die in een aaneengesloten rij liggen, noem je een ____.

goed
/fout

2. Zijn de volgende uitspraken *waar* of *niet waar*?

- A. Hooggebergte is gebergte dat hoger is dan 1500 meter. *waar/niet waar*
- B. Bij het ontstaan van de Alpen speelden vulkanen een grote rol. *waar/niet waar*
- C. Indonesië is ontstaan uit vulkanisme op de zeebodem. *waar/niet waar*
- D. In de Bijbel is de berg een ontmoetingsplaats met God. *waar/niet waar*
- E. Bergziekte of hoogteziekte ontstaat door zuurstofgebrek in de hoge bergen. *waar/niet waar*

Bergen

3. Trek een lijn tussen de naam van de berg en de juiste plaats op de wereldkaart. ☆

Aconcagua

Kilimanjaro

Mount Everest

Elbroes

Mount McKinley

Kosciuszko

Vinson Massief

Werkblad 48 Beroemde geleerden

Horizontaal

2. Hij bewees dat alle planeten in ons zonnestelsel om de zon draaiden.
3. Penicilline is eigenlijk een.....
5. In deze bijzondere plaats bedacht Archimedes zijn wet van Archimedes.
7. Hij ontdekte hoe schadelijke bacteriën die eten bedierven, konden worden gedood.
8. De bedenker van het slingeruurwerk.
10. De uitvinder van de penicilline.
11. De uitvinder van de hefboom.
12. Hij legt voor het eerst uit wat zwaartekracht was.

Verticaal

1. Newton maakte dit instrument een stuk korter.
 4. Zo noem je het verhitten van melk en het daarna weer snel laten afkoelen.
 6. De bedenker van de theorie van de evolutie.
 9. Hij beschreef in een formule dat energie een vorm van massa is, maar dat massa ook een vorm van energie is.
2. Kijk naar de foto's van geleerden. Zet het goede nummer voor de namen.

- Alexander Fleming
- Galileo Galilei
- Christiaan Huygens
- Isaac Newton
- Charles Darwin
- Louis Pasteur
- Archimedes
- Albert Einstein

Beroemde geleerden

1. Kruiswoordpuzzel

The crossword puzzle grid consists of 12 numbered starting points for words:

- 1: 10 letters, vertical
- 2: 7 letters, horizontal
- 3: 8 letters, horizontal
- 4: 10 letters, vertical
- 5: 3 letters, horizontal
- 6: 2 letters, horizontal
- 7: 8 letters, horizontal
- 8: 5 letters, horizontal
- 9: 5 letters, horizontal
- 10: 7 letters, horizontal
- 11: 8 letters, horizontal
- 12: 5 letters, horizontal

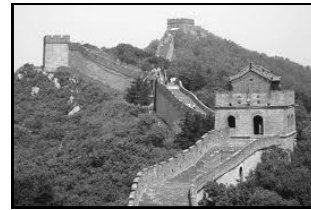
The portraits and their corresponding numbers are:

- 1: Galileo Galilei
- 2: Isaac Newton
- 3: Louis Pasteur
- 4: Christiaan Huygens
- 5: Archimedes
- 6: Charles Darwin
- 7: Alexander Fleming
- 8: Galileo Galilei
- 9: Albert Einstein
- 10: Louis Pasteur
- 11: Isaac Newton
- 12: Albert Einstein

Werkblad 49 Beroemde muren

1. Zet de goede woorden bij de goede foto's. Kies uit:

- *Muur van Hadrianus*
- *Klaagmuur*
- *De Lange Muur*
- *De Atlantische Muur*
- *De Berlijnse Muur*
- *Deel van een tempel*
- *Romeinse tijd*
- *Tweede Wereldoorlog*
- *Verdediging tegen de Hunnen*
- *Muur tegen vluchtelingen*
- *Brittania*
- *Jeruzalem*
- *Nu afgebroken*
- *China*
- *Geen echte muur*

1. _____

2. _____

3. _____

1. _____

2. _____

3. _____

1. _____

2. _____

3. _____

1. _____

2. _____

3. _____

1. _____

2. _____

3. _____

Werkblad 50 Lawines

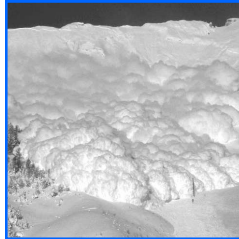
1. Welke zaken zijn belangrijk bij het veroorzaken van lawines?
Trek een lijn van de juiste woorden naar de foto.

de skiër

het dal

de sneeuwbrug

de dieren

het rotsblok

de ondergrond

2. van

de bossen

Welke de

de temperatuur

twee woorden is het juiste woord.

- A. Alle sneeuw is precies hetzelfde. *waar/niet waar*
- B. Regen en storm maken de kans op een lawine groter. *waar/niet waar*
- C. Op een hele steile berghelling is het lawinegevaar groot. *waar/niet waar*
- D. Een zonnige dag na grote sneeuwval verhoogt de kans op lawines. *waar/niet waar*
- E. Sneeuwlagen stevig aandrukken, maakt de kans op een lawine een stuk kleiner. *waar/niet waar*
- F. Lawines kunnen een snelheid van 300 kilometer per uur bereiken. *waar/niet waar*

goed /fout

Lawines

3. Hieronder zie je plaatjes van drie soorten lawines.

Zet de goede kenmerken bij elke lawine. Kies uit:

Slachtoffers verdrukt tegen rotsen; op steile helling,,; hoge snelheid; komt het meest voor,,; sneeuw bezwijkt onder eigen gewicht; peervorm; minst gevaarlijk; sneeuw vliegt in lucht; hele laag sneeuw glijdt weg.

windplaklawine

- 1. _____
- 2. _____
- 3. _____

poedersneeuwlawine

- 1. _____
- 2. _____
- 3. _____

Droge sneeuwlawine

- 1. _____
- 2. _____
- 3. _____

Werkblad 51 De hongerwinter

De hongerwinter

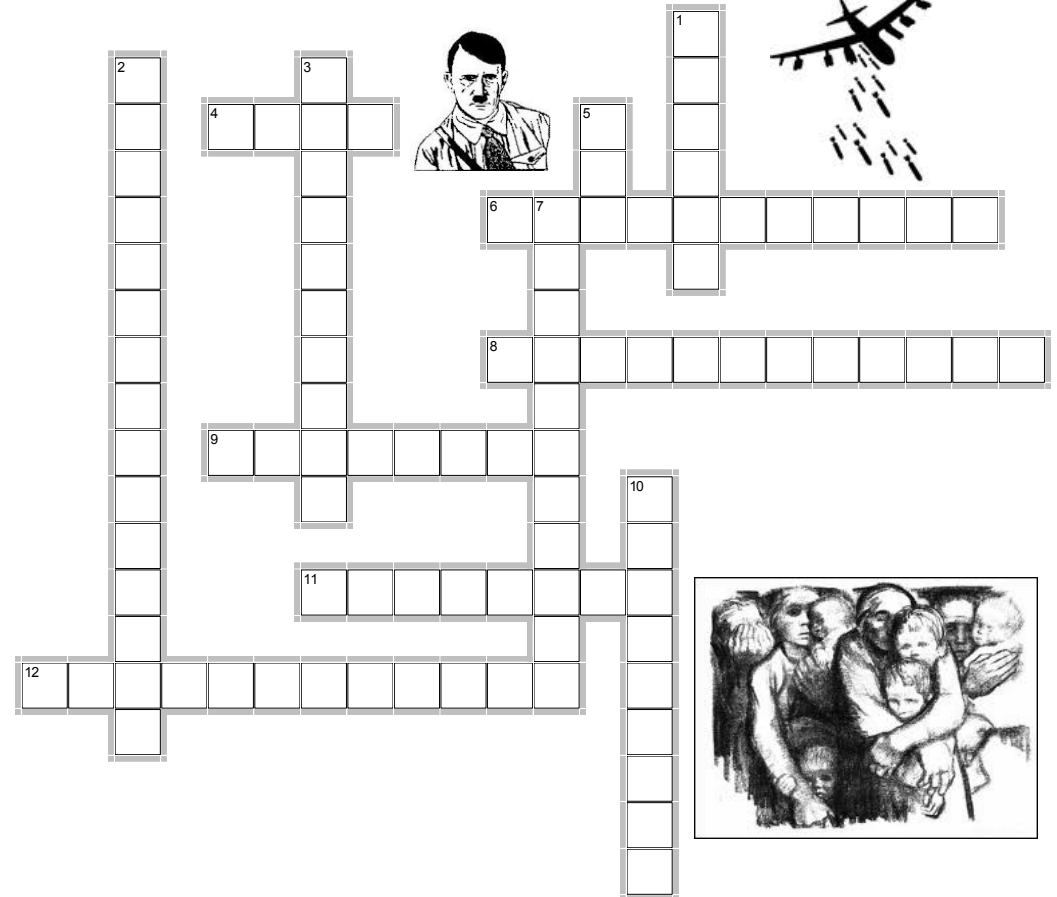
51

Horizontaal

- Naam van de dag van de troepenlanding in juni 1944 op de stranden van Normandië.
- Een reis op zoek naar voedsel in de laatste winter.
- De naam van de legers van Amerika, Groot-Brittannië en Canada die samenwerkten.
- De tijd na 8 uur 's avonds dat mensen niet meer op straat mochten komen.
- Zaklamp met een dynamo.
- De naam van de laatste oorlogswinter.

Verticaal

- Leider van Duitsland tijdens de Tweede Wereldoorlog.
- Deze gebeurtenis zorgde ervoor dat de Duitsers het westen van het land geen goederen meer gaven.
- Plaats waar mensen tijdens de laatste winter aardappelschillensoep of waterige stampot konden krijgen.
- Er was een tekort aan veel spullen tijdens de oorlog. Om spullen eerlijk te verdelen ware ze op de
- Naam van iemand die zich verstoppt voor de Duitsers, omdat hij niet voor hen wil werken.
- Het bombardement van deze stad zorgde ervoor dat het Nederlandse leger zich overgaf.

2. Zoek de juiste gebeurtenis bij het jaartal. Trek een lijn.

Spoorwegstaking

Zuid- Nederland bevrijd

Geallieerden landden in Frankrijk

1 sept. 1939

10 mei 1940

juni 1944

september 1944

17 sept. 1944

4 mei 1945

Duitse leger valt Nederland binnen

Bevrijding: Duitse leger geeft zich over

Begin van de Tweede Wereldoorlog

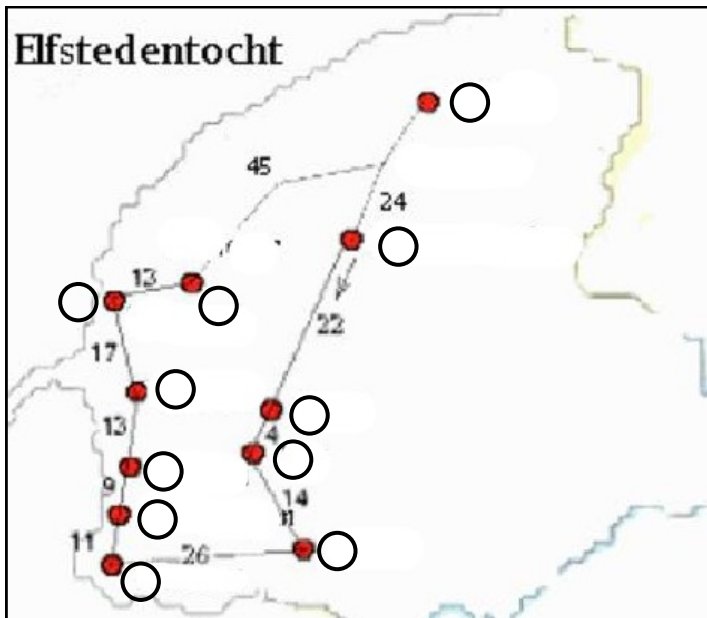
Werkblad 52 De Elfstedentocht

Horizontaal

2. Het lopen over land met schaatsen.
5. Dit krijgt elke deelnemer na het halen van de eindstreep volgens de regels die gelden.
8. De voornaam van de winnaar uit 1985 en 1986.
9. Achternaam van de man die belangrijk was bij het organiseren van de eerste tocht.
10. De winnaar van de zwaarste tocht in 1963.

Verticaal

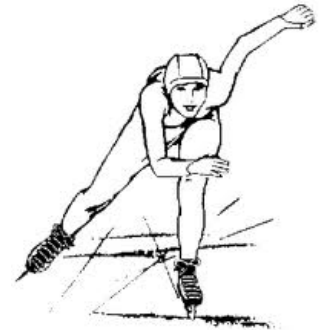
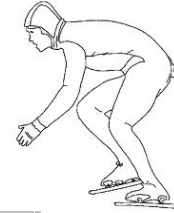
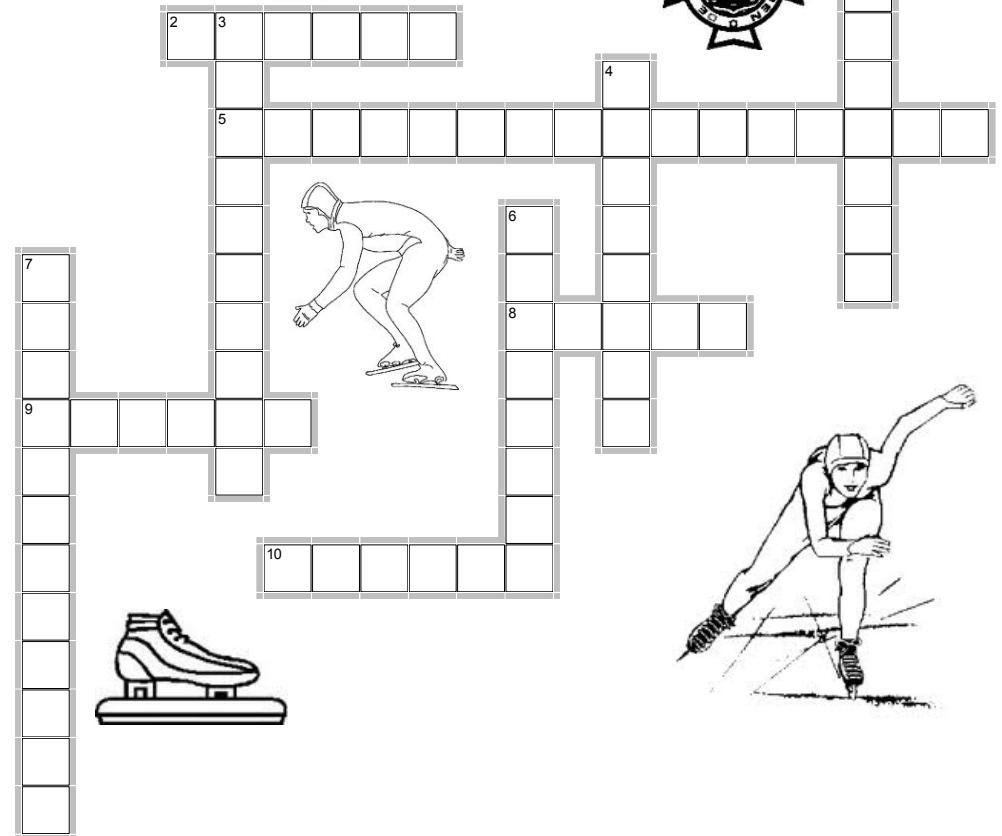
1. De achternaam van de eerste winnaar van de tocht.
 3. In deze stad start de Elfstedentocht.
 4. De achternaam van de winnaar van de tocht van 1997.
 6. Deze winnaar verloor zijn grote teen door strenge vorst.
 7. Dit is het bewijs dat een rijder alle steden en drie geheime posten gepasseerd is.
2. Ken je de route van de Elfstedentocht. Zet het juiste nummer voor elke plaats in het goede ron-

De Elfstedentocht

52

1. Dokkum	7. Sneek
2. Franeker	8. IJlst
3. Bolsward	9. Hindeloopen
4. Sloten	10. Stavoren
5. Harlingen	11. Leeuwarden
6. Workum	

Werkblad 53 Aardgas

Horizontaal

- 2. Gas als brandstof voor auto's.
- 5. Prikkelend schoonmaakmiddel dat uit aardgas gewonnen wordt.
- 7. Bij deze plaats in de provincie Groningen wordt aardgas gewonnen.
- 8. Aardgas is de grondstof voor deze stof die boeren gebruiken.
- 9. Aardgas is een gas dat werd gevormd door resten van
- 10. Deze stof wordt aan het gas toegevoegd voor de veiligheid.

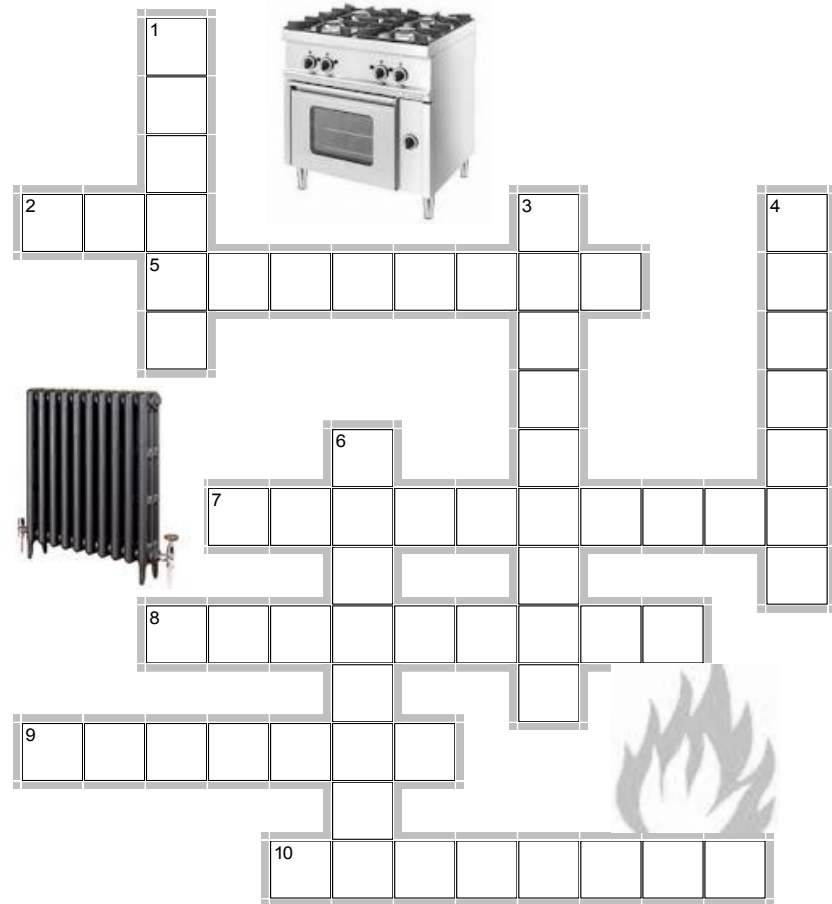
Verticaal

- 1. Gas gemaakt uit plantaardig afval.
- 3. Aardgas zit in Nederland vooral gevangen in een laag.....
- 4. Met aardgas wordt in centrales water verwarmd om elektriciteit op te wekken. De stoom van het water gaat daarvoor door een
- 6. Aardgas is een brandstof.

2. De geschiedenis van het aardgas .Zet de zinnen in de goede volgorde. Geef ze een nummer van

- Nederland wordt een zandwoestijn.
- Nederland is moerasachtig en tropisch.
- Nederland staat onder water.

Aardgas

- Meer nieuwe lagen vormen zich
- Het gas zit gevangen in zandsteen.
- Er blijft een laag zout achter.

Werkblad 54 Schaken

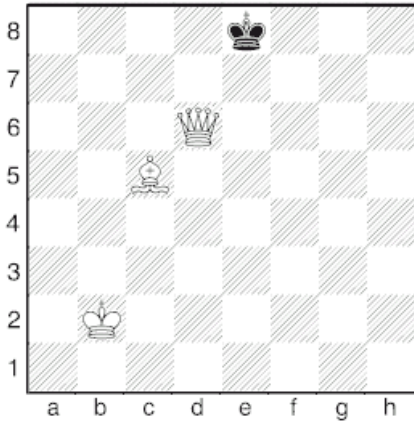
1. Schaakpuzzels:

Je ziet op dit werkblad 8 schaakpuzzels.

Los de puzzels op.

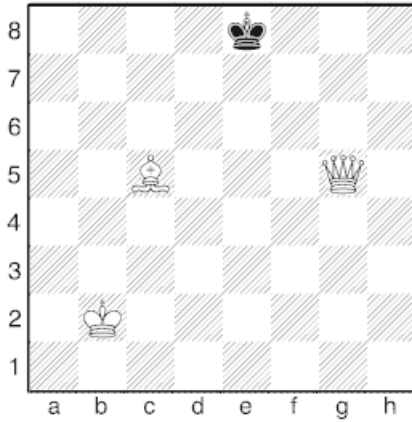
1

Wit is aan zet. Zet de zwarte koning mat in 1 zet.

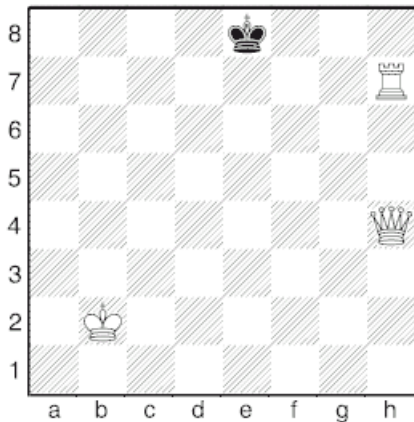
2

Wit is aan zet. Zet de zwarte koning mat in 1 zet.

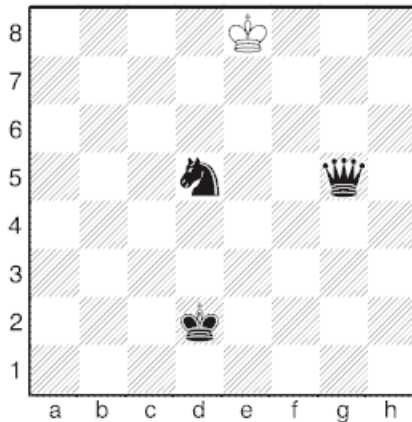
3

Wit is aan zet. Zet de zwarte koning mat in 1 zet.

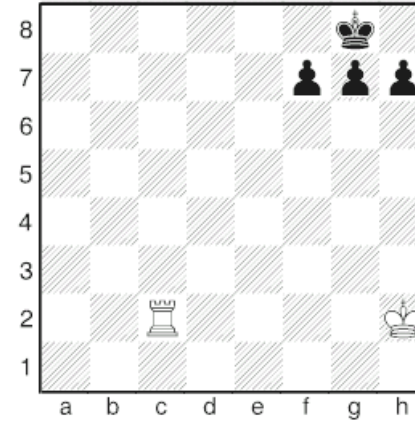
4

Zwart is aan zet. Zet de witte koning mat in 1 zet.

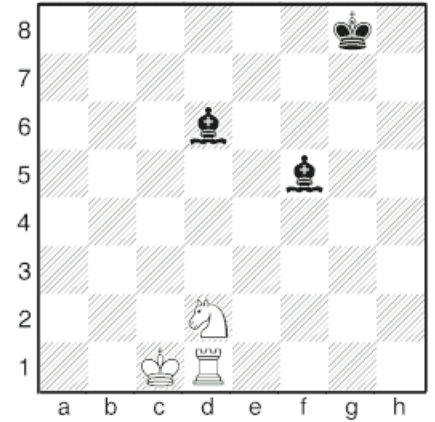
5

Wit is aan zet. Zet de zwarte koning mat in 1

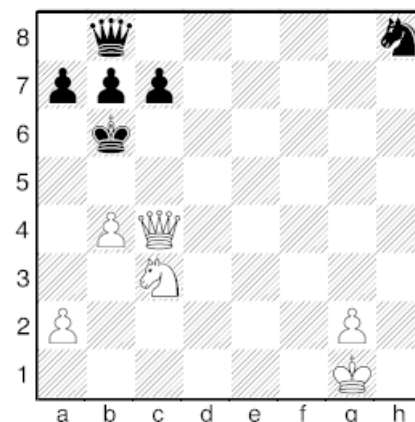
6

Zwart is aan zet. Zet de witte koning mat in 1 zet.

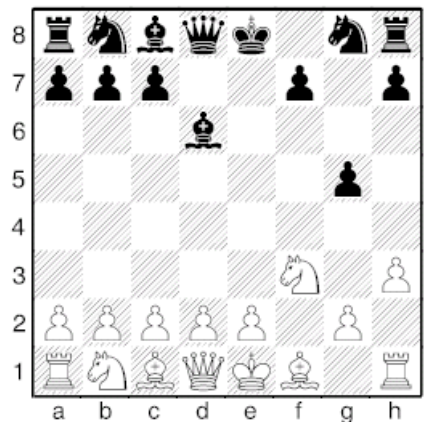
7

Wit is aan zet. Zet de zwarte koning mat in 1 zet.

8

Zwart is aan zet. Zet de witte koning mat in 1 zet.

Schaken

Werkblad 55 Anne Frank

Zondebok

De jaren voor en tijdens de Tweede Wereldoorlog werden Joden als een ongewenste groep gezien. Ze kregen de schuld van de slechte economie en werden zo de zondebok in Nazi-Duitsland.

Vooroordelen

Als je mensen ontmoet en je hebt gelijk een oordeel over bijvoorbeeld zijn uiterlijk, afkomst of godsdienst dan noem je dat een vooroordeel. Vooroordelen krijg je niet met je geboorte mee.

Je leert ze van anderen: je ouders, je vriendjes, de juf of meester, de krant of tv. Vooroordelen hebben veel te maken met het land of de cultuur waarin je opgroeit.

In Nazi-Duitsland zorgde de regering ervoor dat alle mensen gingen geloven dat Joden er niet bijhoorden.

Vergrootglas

Neem het voorbeeld van het volgende vooroordeel: Allochtonen zorgen het meest voor misdaad. Elke keer als je in de krant leest dat er een allochtoon bij een misdaad betrokken was denk je:

Zie je wel, het is waar. De krant kijkt alleen naar sappige berichten en schrijft niet over een allochtoon die een goede daad verricht heeft. Zo kun je een verkeerd beeld krijgen van iemand.

Je legt iets of iemand onder een vergrootglas en kijkt niet meer wat er buiten het vergrootglas gebeurt.

Onderzoek

Iedereen heeft vooroordelen. Vooroordelen kunnen ervoor zorgen dat mensen niet meer gelijke kansen hebben. Denk aan Anne die niet meer met de tram mee mocht. Nu heeft een vrouw met een hoofddoekje minder kans op een baan.

Om van een vooroordeel af te komen moet je eigenlijk vragen stellen of onderzoek doen. Daardoor controleer je je vooroordeel. Zitten er meer allochtonen in de gevangenis? Ja? Maar stel jezelf eens de vraag hoe dat zou kunnen komen. Misschien heeft het wel iets te maken dat ze minder kansen hebben dan anderen. Door onderzoek en vragen worden dingen meer duidelijk.

Anne Frank

3. Geef antwoord op de volgende vragen:

A. Denk na over je eigen vooroordelen. Schrijf er drie op.

B. Probeer uit te zoeken waar die vooroordelen vandaan komen.

C. Probeer door onderzoek en vragen te kijken of je misschien je vooroordeel kunt bestrijden.

1. Zet het nummer voor het woord in de goede zin.

Kies uit:

1. Eddy Merckx, 2. Joop Zoetemelk, 3. Jan Janssen
4. Maurice Garin 5. Lance Armstrong, 6. Jacques Anquetil, 7. Bernard Hinault, 8. Miguel Indurain

- A. ___ won als eerste Nederlander in 1968 de Tour.
B. De Spaanse renner, ___ won vijfmaal de Tour.
C. De Belg ___ had de bijnaam *de Kannibaal*
D. ___ raakte al zijn 7 truien kwijt door dopinggebruik.
E. De Fransman ___ was een meester in het tijdrijden.
F. ___, de eeuwige tweede, won in 1980 de Tour.
G. ___ was in 1903 de allereerste Tourwinnaar.
H. ___, met de bijnaam *de Das* won vijfmaal de Tour.

goed
/fout

2. Zijn de volgende uitspraken *waar* of *niet waar*?

- A. In de eerste jaren van de Tour mochten renners met pech niet geholpen worden. *waar/niet waar*
B. De kleur van de winnaarstrui heeft te maken met de kleur van de krant "Le Vélo". *waar/niet waar*
C. Henri Desgrange en Géo Lefèvre zijn de bedenkers van de Tour. *waar/niet waar*
D. Alle mensen in Frankrijk waren meteen enthousiast over de Tour. *waar/niet waar*
E. De Tour wordt alleen op Frans grondgebied verreden. *waar/niet waar*

3. Trek een lijn tussen het juiste plaatje en de tekst.

gele trui

Deze trui hoort bij de renner die de meeste punten verovert op de toppen van de bergen.

groene trui

Deze trui hoort bij de jongste renner die de hele ronde in de minste tijd heeft verreden.

bolletjestrui

Deze trui hoort bij de renner die de hele ronde in de kortste tijd heeft verreden.

witte trui

Deze trui hoort bij renner die de meeste punten haalt bij tussensprints en sprints bij de finish.

Werkblad 57 Humor

1. Zet het nummer voor het woord in de goede zin. Kies uit:

 1. *slapstick*, 2. *karikatuur*, 3. *satire*, 4. *parodie*
5. *persiflage*, 6. *klapplank*

- A. Bij een ___ worden kenmerken van een persoon of zaak heel erg overdreven.
- B. Het woord *slapstick* betekent letterlijk ____.
- C. Het woord ___ betekent eigenlijk het imiteren van een muziekstuk.
- D. Bij een ___ wordt een beroemd kunstwerk belachelijk gemaakt.
- E. Een ___ was vroeger een gedicht waarin de dichter zijn kritiek opschreef.
- F. In een _____ wordt meestal erg weinig gesproken.

goed
/fout

2. Zijn de volgende uitspraken *waar* of *niet waar*?

- A. Charlie Chaplin was de meester van de slapstick.
waar/niet waar
- B. Het woord humor betekent eigenlijk lichaamssap.
waar/niet waar
- C. Leedvermaak speelt een grote rol bij humor.
waar/niet waar
- D. Humor zorgt voor opluchting. *waar/niet waar*
- E. Satire speelt een grote rol bij Tommie Cooper.
waar/niet waar

Humor

3. Ken je de onderstaande humoristen? Trek een lijn.

Tommie Cooper

Charlie Chaplin

Stan Laurel

Oliver Hardy

Andre van Duin

Rowan Atkinson

Werkblad 58 Goud

1. Los de puzzel op.

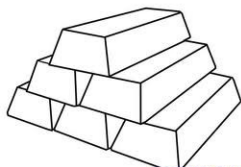
Horizontaal

1. Goud wordt zelden puur gebruikt. Daarom moet je goud
4. Het winnen van goud langs een rivier gebeurt door.....
7. Drank waarin goud verwerkt zit.
10. Injecties met goud remmen de ontsteking bij
11. Dit land voert het meeste goud in.
12. Een voorwerp met een dun laagje goud bedekken.

Verticaal

2. Goud is een goede..... van warmte en elektriciteit.
3. Dunne, platte laag goud.
5. Bij dit soort metaal horen goud en zilver..
6. Met deze maat meet je de zuiverheid van goud.
8. Hier wordt goud geboren.
9. Giftige en schadelijke stof die gebruikt wordt bij de winning van goud.

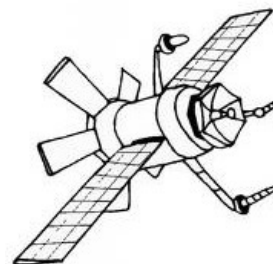
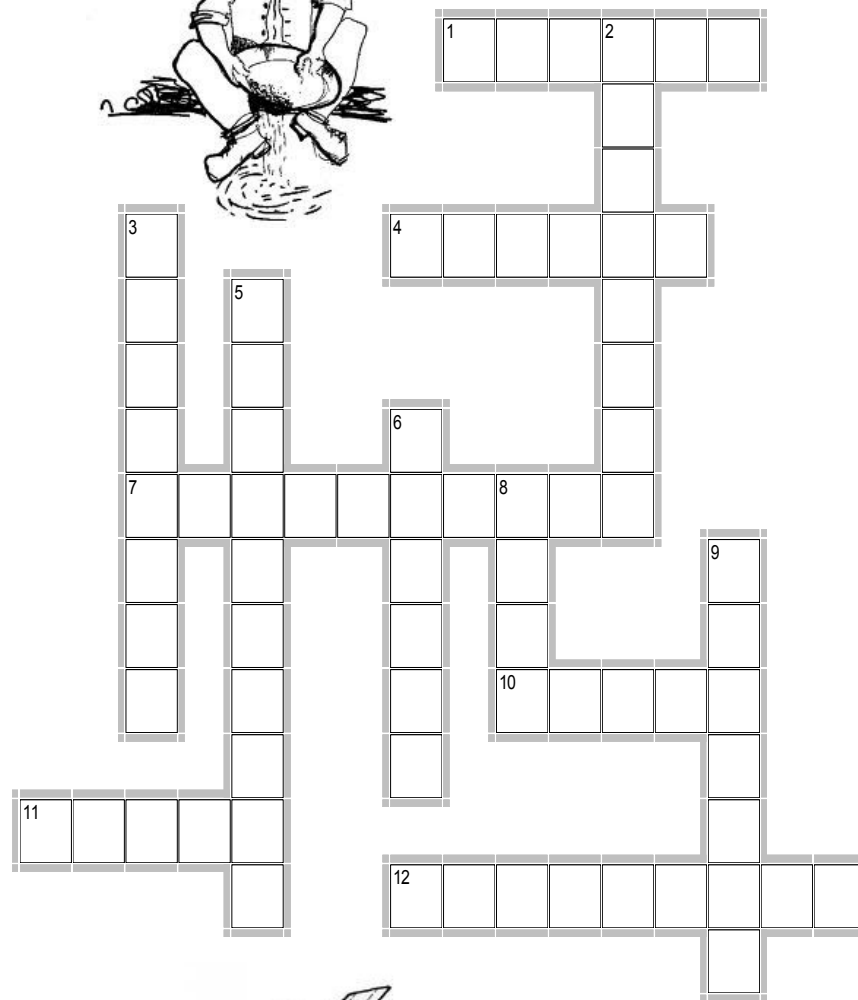
goed /fout

2. Zijn de volgende uitspraken *waar* of *niet waar*?

- A. Goud zit meestal verborgen in gesteente.
waar/niet waar
- B. Water en zuurstof laten goud verkleuren
waar/niet waar
- C. Het mengen van twee metalen met elkaar noem je een legering. *waar/niet waar*
- D. Het woord karaat is de naam van een vrucht.
waar/niet waar
- E. Aluminium kan niet met goud gemengd worden .
waar/niet waar

Goud

Werkblad 59 Vreemde gerechten

1. Kruiswoordpuzzel.

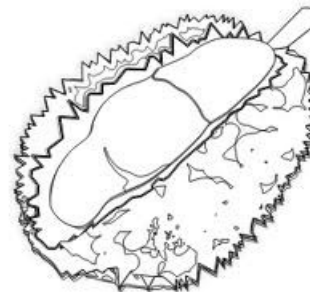
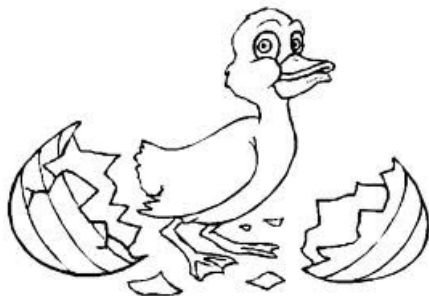

Horizontaal

4. Een ei met de embryo van een eend erin. Het wordt gegeten in de Filipijnen.
5. Sterk ruikende vrucht uit Azië.
8. Het bloed van deze dieren is verwerkt in svarsoppa.
9. Deze larven helpen bij het maken van Casu Marzu, een Italiaanse kaas.
10. In dit land eet men vooral vogelnestjessoep.

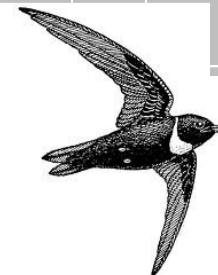
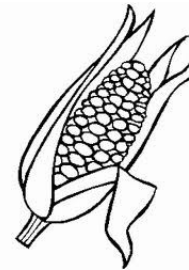
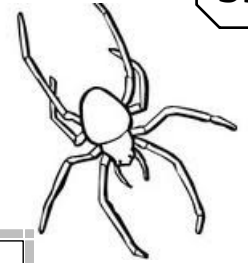
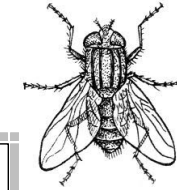
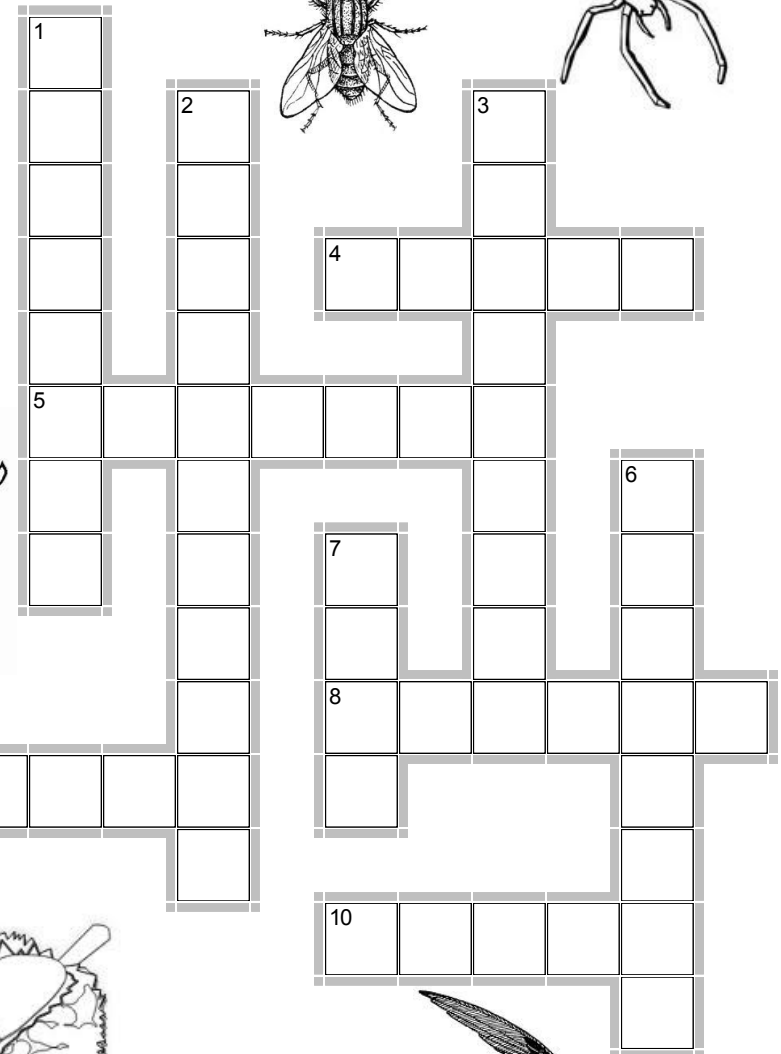
Verticaal

1. In dit Aziatische land worden spinnen gegeten.
2. Schimmel op maiskolven die geldt als lekkernij in Mexico.
3. Deze zwaluwsoort maakt nesten van speeksel. Mensen maken er soms soep van.
6. Dit dier helpt bij het maken van kopi luwak, de duurste koffie ter wereld.
7. Japanse naam voor het gerecht met de giftige kogelvis.

Vreemde gerechten

59

Werkblad 60 grassen

Horizontaal

- 2. Een ander woord voor rijstwijn.
- 5. Grondstof voor ontbijtkoek.
- 9. Een ander woord voor pollen.
- 10. Grondstof voor couscous.
- 12. Grondstof voor cornflakes
- 13. Deze grassoort is een goed bouwmetaal.

Verticaal

- 1. De stof melasse komt uit deze grassoort.
- 3. Belangrijkste grondstof voor bier.
- 4. Grassen veroorzaken vaak deze allergische ziekte.
- 6. Boeren die met hun vee meetrekken naar nieuwe graslanden.
- 7. Zo heten de bloemen van grassen.
- 8. Deze grassoort wordt gebruikt als dakbedekking.
- 11. Grondstof voor pasta.

2. Kijk naar de plaatjes. Zet het nummer voor de juiste grassoort.

- Mais
- Gerst
- Tarwe
- Gierst
- Rijst
- Rogge
- Haver

Grassen
1. Kruiswoordpuzzel

Horizontaal

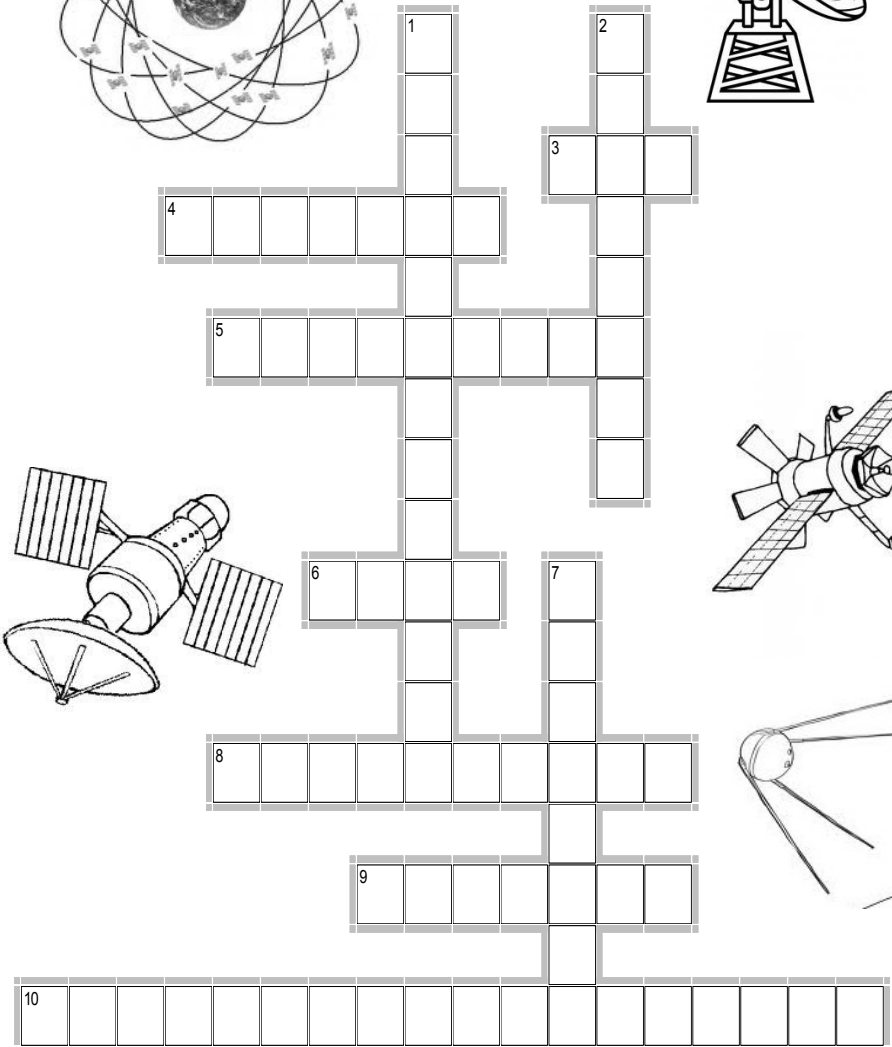
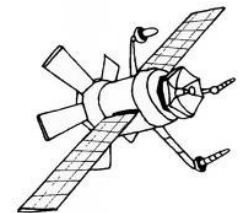
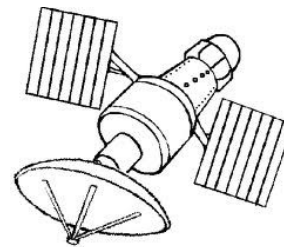
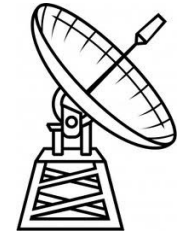
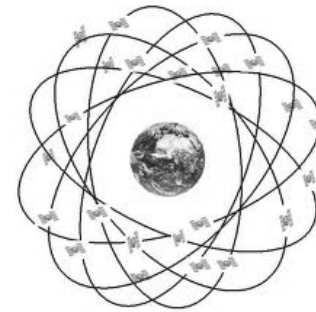
3. Hier haalt de satelliet meestal zijn energie vandaan.
4. Boven deze plek op aarde bevinden zich de meeste satellieten.
5. Een ander woord voor satelliet.
6. Een natuurlijke satelliet.
8. Dit ruimtevaartuig bracht de satelliet Hubble in een baan rond de aarde.
9. Naam van een observatiesatelliet.
10. Vlieg-, vaar- en voertuigen gebruiken dit soort satelliet.

Verticaal

1. Kracht die belangrijk is bij het in de juiste baan brengen van een satelliet.
2. Naam van de eerste satelliet.
7. Naam van een weersatelliet.

goed
/fout

2. Zijn de volgende uitspraken *waar* of *niet waar*?
 - A. De snelheid van een satelliet is niet belangrijk.
waar/niet waar
 - B. Een stilhangende satelliet hangt helemaal niet stil.
waar/niet waar
 - C. Satellieten blijven voor altijd hun werk doen.
waar/niet waar
 - D. De aarde oefent zwaartekracht op een satelliet uit.
waar/niet waar
 - E. Satellieten zijn altijd onbemand. *waar/niet waar*

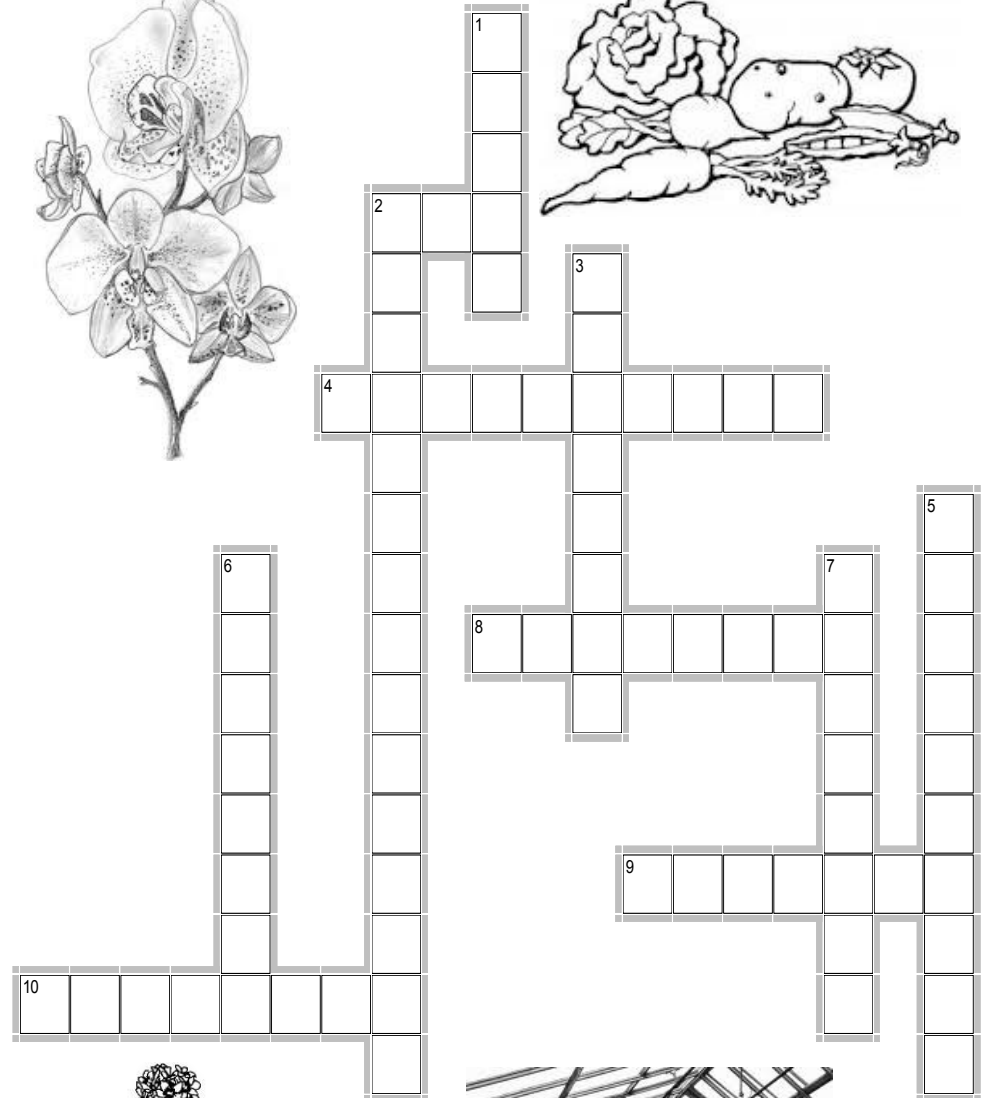
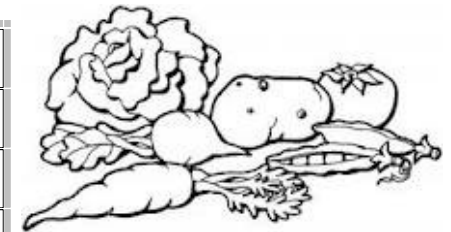

Werkblad 62 In de kas

1. Kruiswoordpuzzel

In de kas

Horizontaal

- 2. Glazen gebouw waarin neerslag, temperatuur en licht geregeld kunnen worden.
- 4. De naam van schadelijke insecten die opgevoerd worden door de larven van het lieveheersbeestje.
- 8. Zo heet het gebied op en rond de aarde waar leven mogelijk is.
- 9. Iemand die zich bezighoudt met het kweken van planten, bloemen en groenten.
- 10. In deze streek vind je de meeste kassen in ons land.

Verticaal

- 1. Zo heet de ziekte die bruine vlekken op bladeren veroorzaakt.
- 2. Een ander woord voor CO₂.
- 3. Deze stof ademen planten uit nadat ze hun eigen voedsel gemaakt hebben in hun bladeren.
- 5. Warmte die overblijft bij het maken van elektriciteit.
- 6. Deze stof vervangt tegenwoordig vaak de grond in een kas.
- 7. Sierbloem die groeit in een koude kas.

Werkblad 63 Zonne-energie

1. Kruiswoordpuzzel

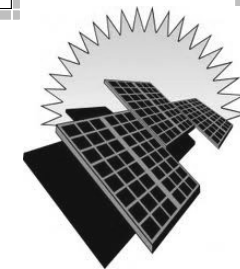
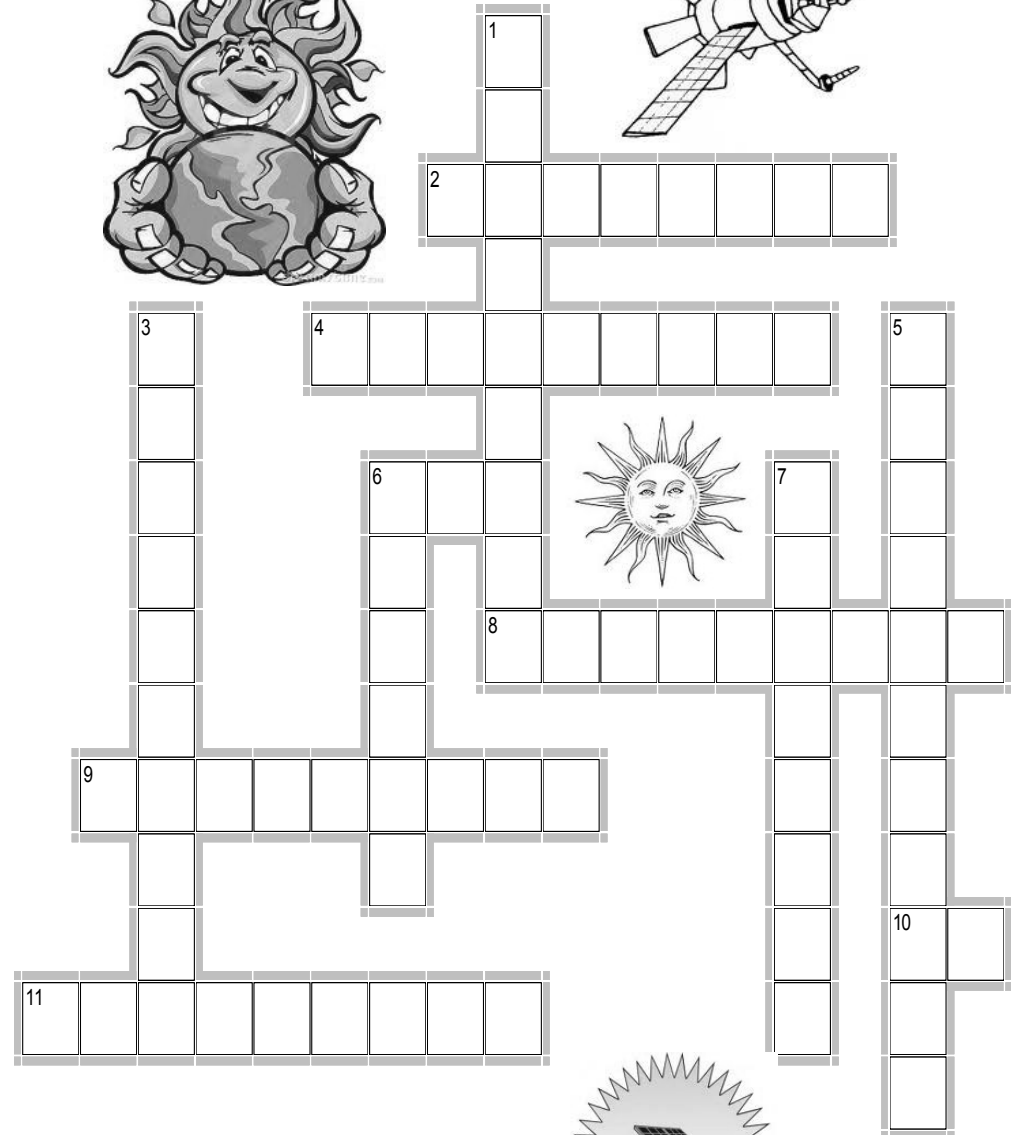
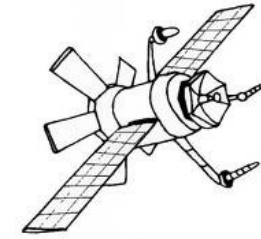
Horizontaal

2. De energie die je van de zon gebruikt zonder een apparaat noem je
4. Het overgaan van water in damp.
6. Romeinse zonnegod
8. Hulpmiddel van de mens in de ruimte dat gebruik maakt van zonnepanelen.
9. Hulpmiddel om te koken op zonne-energie.
10. Egyptische zonnegod.
11. Zo noem je de plek waar heel veel zonnepanelen staan opgesteld om elektriciteit op te wekken.

Verticaal

1. Ander woord voor vergrootglas.
3. Bouwwerk omringd door spiegels dat zonnewarmte omzet in kokend water.
5. Het afkoelen van waterdamp, zodat het weer een water wordt.
6. In tegenstelling tot aardolie levert de zon energie die is.
7. Stof waarvan een zonnecel gemaakt is.

Zonne-energie

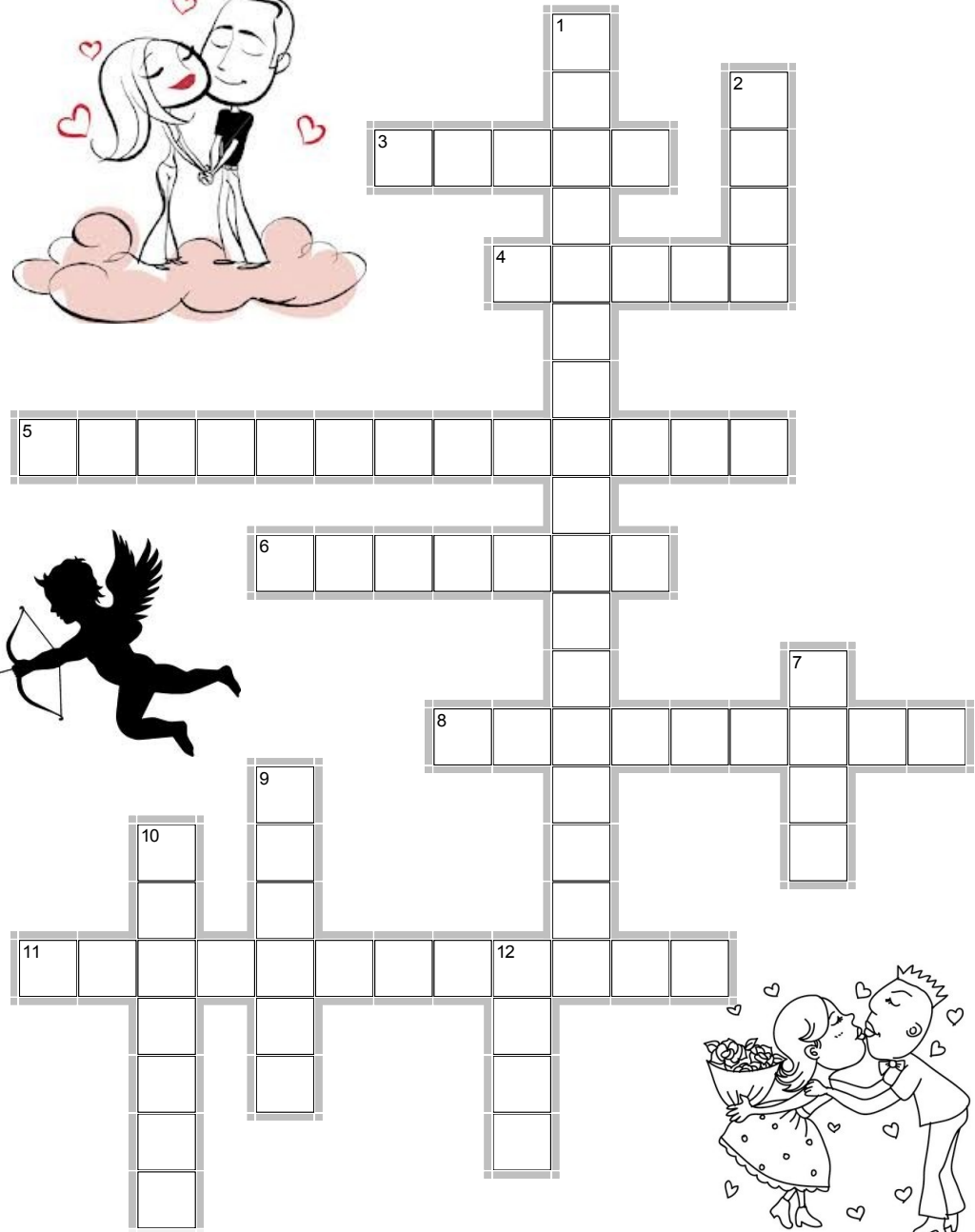
1. Maak de puzzel

Horizontaal

- 3. Vrucht als teken van de liefde.
- 4. Romeinse godin van de liefde.
- 5. Deze soort liefde speelt in het Christendom een belangrijke rol.
- 6. Iemand die vooral van zichzelf houdt.
- 8. De godin van de liefde werd geboren uit.....
- 11. Deze soort liefde verdwijnt langzaam en gaat over in liefde.

Verticaal

- 1. Klein insect dat een teken is van de liefde.
- 2. Deze rode bloem geldt als teken van liefde.
- 7. Deze vogel geldt als teken van de liefde.
- 9. Gevleugelde jongen met pijl en boog die ook wel Amor wordt genoemd.
- 10. Een stof in je lichaam die een belangrijke rol speelt bij verliefdheid.
- 12. Lichaamsdeel dat het symbool is van de liefde.

Werkblad 65 Waar komt dat gezegde vandaan?

Horizontaal

3. Een stok waarop vroeger schulden werden genoteerd.
6. Voerbak
8. Touw met knopen waar vroeger matrozen langs klommen om aan boord van een schip te gaan.
9. Dit woord gebruikte de koetsier als hij zijn paarden naar rechts wilde laten gaan.
10. Pluisjes die op nieuwe wollen kleding zaten.

Verticaal

1. Een ander woord voor buiten adem zijn.
2. Naam van de officier die een draak versloeg.
4. Martelwerktuig uit de middeleeuwen.
5. Halsstuk voor een trekdier.
7. Dit voorwerp gebruikte een onderwijzer vroeger om

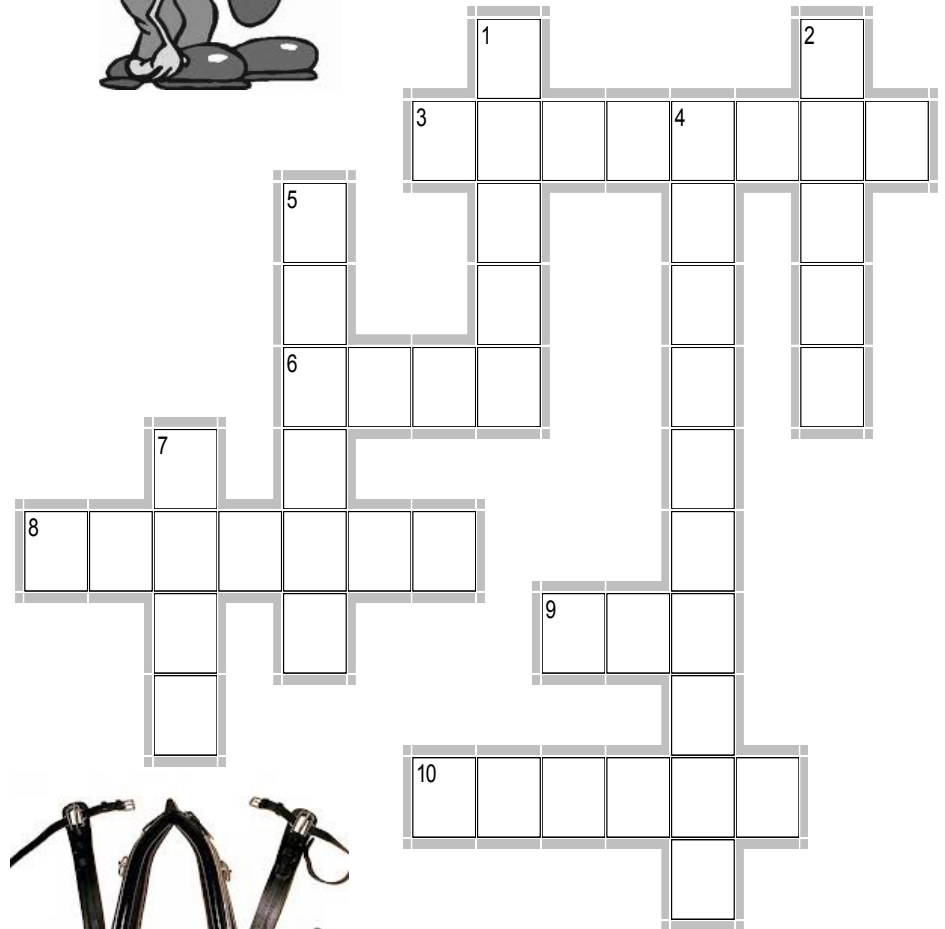

2. Schrijf de betekenis van de gezegden op een blaadje.

- A. Op zwart zaad zitten.
- B. Iemand een oor aannaaien.
- C. Iets in je schild voeren.
- D. Op je tandvlees lopen.
- E. Een wit voetje halen.
- F. Ergens de draak mee steken.
- G. Je geld over de balk gooien.
- H. In je nopjes zijn.

Waar komt dat gezegde vandaan?

65

1. Maak de puzzel

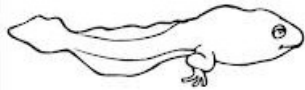
Horizontaal

- 4. Een ander woord voor "kikkervisje".
- 5. Zo noem je het jong dat uit het eitje van een amfibie komt.
- 7. De kleinste groep amfibieën.
- 8. Zo noem je het afwerpen van de staart om een vijand af te schudden.
- 9. De grootste groep amfibieën.
- 10. Klomp drijvende eitjes van de kikker.

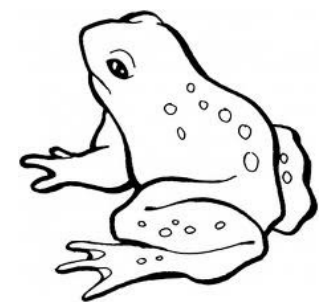
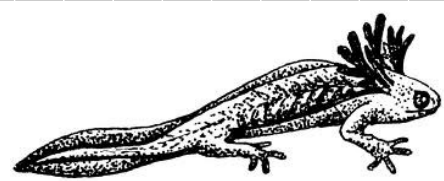
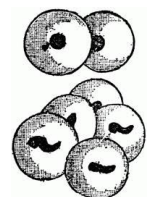
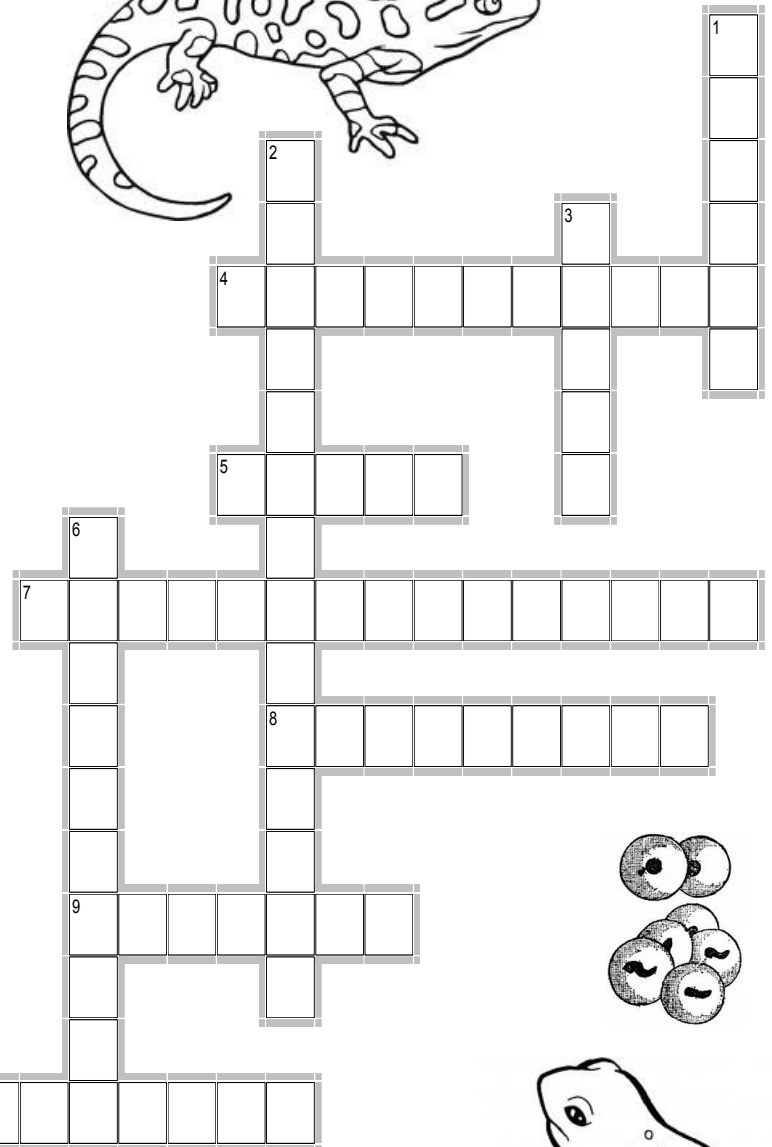
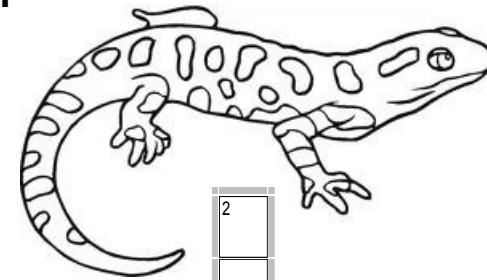
Verticaal

- 1. De Nederlandse betekenis van het Griekse woord "amfi".
- 2. Deze salamander blijft altijd in het water.
- 3. Dit hebben amfibieën nodig om hun huid goed te houden.
- 6. Deze kikkersoort bevroest in de winter.

goed /fout

2. Zijn de volgende uitspraken *waar* of *niet waar*?
- A. Het verschil tussen een amfibie en een reptiel is een verschil in huidsoort. *waar/niet waar*
 - B. Kikkers en padden zijn twee verschillende soorten amfibieën. *waar/niet waar*
 - C. Alle amfibieën hebben longen. *waar/niet waar*
 - D. De Surinaamse pad draagt haar jongen onder de huid. *waar/niet waar*
 - E. Amfibieën maken hun eigen lichaamswarmte. *waar/niet waar*

Werkblad 67 Foto's van vroeger

1. Welke uitspraken horen bij welke foto.
Schrijf steeds de letter van de foto achter de zin.

1. "Met mijn beroep werd vaak de spot gedreven". ()
2. "Aan mijn beroep danken we het woord sabotage". ()
3. "Sinds 1963 is mijn vervoermiddel verboden." ()
4. "Bij mij brachten mensen hun huishoudboekje." ()
5. "Mijn beroep bestaat al sinds de middeleeuwen." ()
6. "Ik deed mij werk voor de uitvinding van het riool." ()

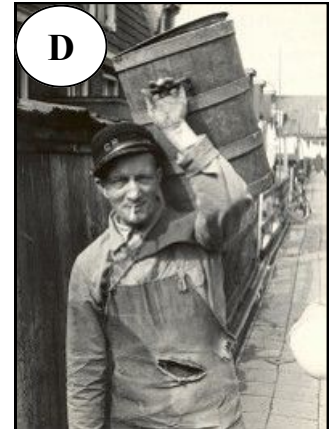
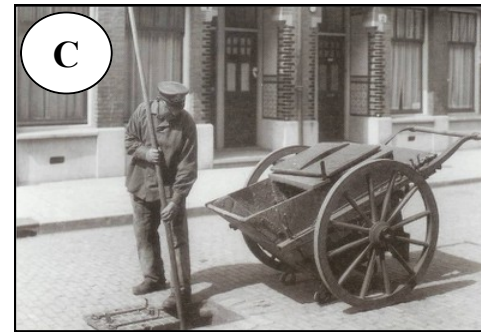
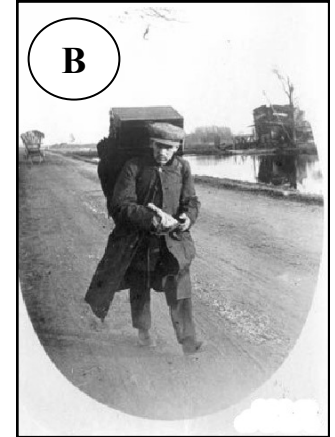
2. Schrijf de letter bij de foto 'voor de juiste woorden.

De kruidenier		De klompenmaker
De putjesschepper		De marskramer
De tonnenman		De hondenkar

3. Bekijk foto G en vertel zoveel mogelijk over een dagje naar het strand rond het jaar 1900.

Foto's van vroeger

67

Werkblad 68 Griekse Helden

1. Los de puzzel op.

Horizontaal

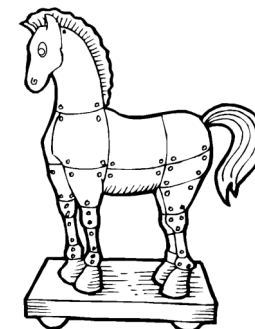
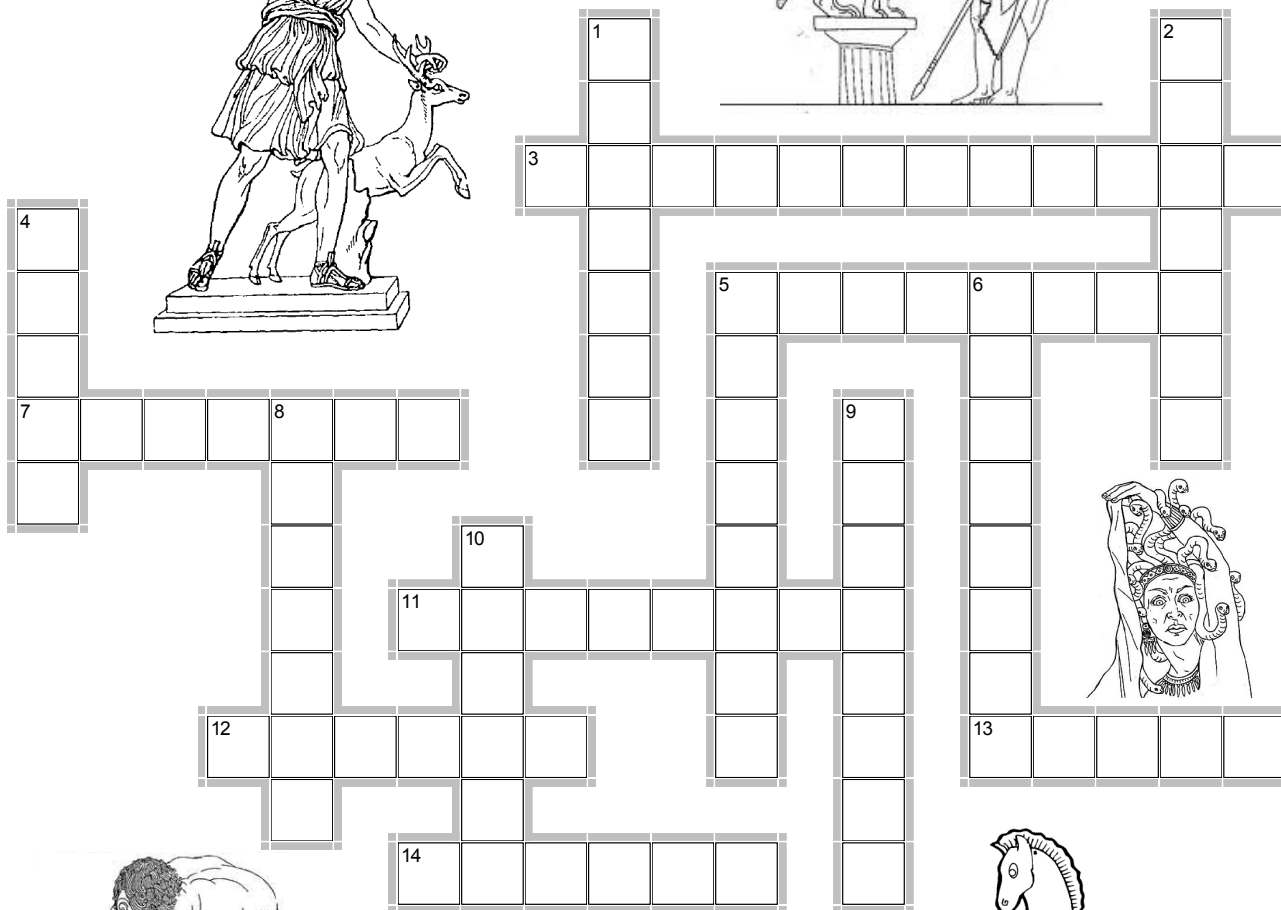
- Lichaamsdeel vernoemd naar een Griekse held.
- Heldin die voor straf in een leeuw veranderd.
- Griekse held die zijn vader doodt en met zijn moeder trouwt.
- Deze held moest in totaal 12 heldendaden verrichten.
- Koning met ontzettend smerige stallen.
- Dier met vrouwenhoofd en adelaarslijf dat raadsels opgeeft.
- Held die een zoektocht houdt naar zijn ontvoerde zus Europa.

Verticaal

- Monsterachtige reus met één oog.
- Held die een stiermonster in een doolhof op Kreta doodt.
- Held die het gulden vlies ophaalt.
- Deze held kreeg als baby een bad in de rivier de Styx om onkwetsbaar te worden.
- Stam met alleen maar vrouwelijke boogschutters.
- Held met supersnelle sandalen en een magische helm.
- Held die 20 jaar rondzwerft en de list met het houten paard bedenkt.
- Vrouwelijk monster met slangenhaar.

Griekse Helden

68

Werkblad 69 Ons brein

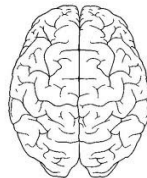
1. Zet het nummer voor het woord in de goede zin.

Kies uit:

 1. *neuronen* 2. *bewust*, 3. *onbewust*. 4. *linkerhelft*
5. *rechterhelft*, 6. *balans*, 7. *zintuigen* 8. *reptielenbrein*

- A. De kleine hersenen spelen een rol bij de.....
- B. Bij leren maken een netwerk in onze hersenen.
- C. De grote hersenen staan in verbinding met de...
- D. Creativiteit speelt zich af in de van de hersenen.
- E. Plannen speelt zich af in de..... van de hersenen.
- F. Je aankleden gebeurt grotendeels.....
- G. .De ademhaling wordt geregeld in het.....
- H. Als je een activiteit voor de eerste keer doet, doe je dat.....

goed /fout

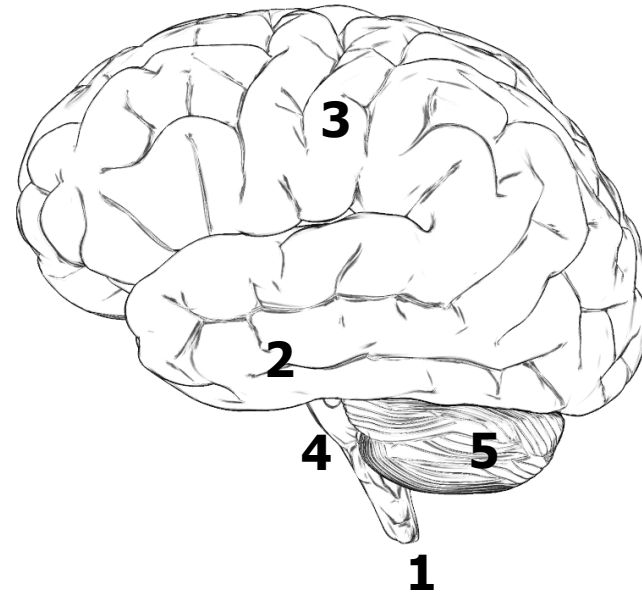

2. Zijn de volgende uitspraken *waar* of *niet waar*?

- A. De hersenstam is hetzelfde als het reptielenbrein. *waar/niet waar*
- B. Als je volwassen bent, blijven je hersenen altijd hetzelfde. *waar/niet waar*
- C. De stof dopamine zorgt voor een prettig gevoel. *waar/niet waar*
- D. Bij stress pompt je hart het meeste bloed naar je spieren in armen en benen. *waar/niet waar*

Ons brein

3. Ken je de delen van het brein.
Schrijf het nummer voor het goede deel.

	De grote hersenen
	De kleine hersenen
	De hersenstam
	Het ruggenmerg
	De hypothalamus

Werkblad 70 Bezet! Over de geschiedenis van het toilet

1. Zet het nummer voor het woord in de goede zin.

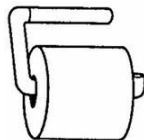
Kies uit:

1. *doek*, 2. *tyfus*, 3. *binnenplaats* 4. *vlakspoeltoilet*
5. *diepspoeltoilet*, 6. *waterkast*

- A. De naam WC betekent letterlijk _____.
- B. Ons woord toilet is afkomstig uit het Frans en heeft te maken met een _____.
- C. Het woord "koer" is een oud woord voor het toilet. Koer is ook een _____.
- D. _____ is een gevolg van slechte toilethygiëne.
- E. "Remsporen" krijg je vooral in een _____.
- F. In een _____ ruik je geen nare luchtjes.

goed
/fout

2. Zijn de volgende uitspraken *waar* of *niet waar*?

- A. Het tot nu toe oudste toilet is gevonden in India. *waar/niet waar*
- B. Een vlotter is een dobber in de stortbak en zorgt ervoor dat de watertoevoer stopt. *waar/niet waar*
- C. De slangenhals in een toilet houdt nare luchtjes tegen. *waar/niet waar*
- D. De boldootkar, beerkar of strontkar zijn drie woorden voor dezelfde soort kar. *waar/niet waar*

Bezet! Over de geschiedenis van het toilet3.

70

Schrijf naast het plaatje de juiste naam van het toilet.

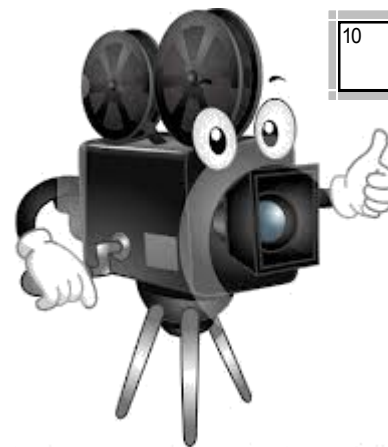
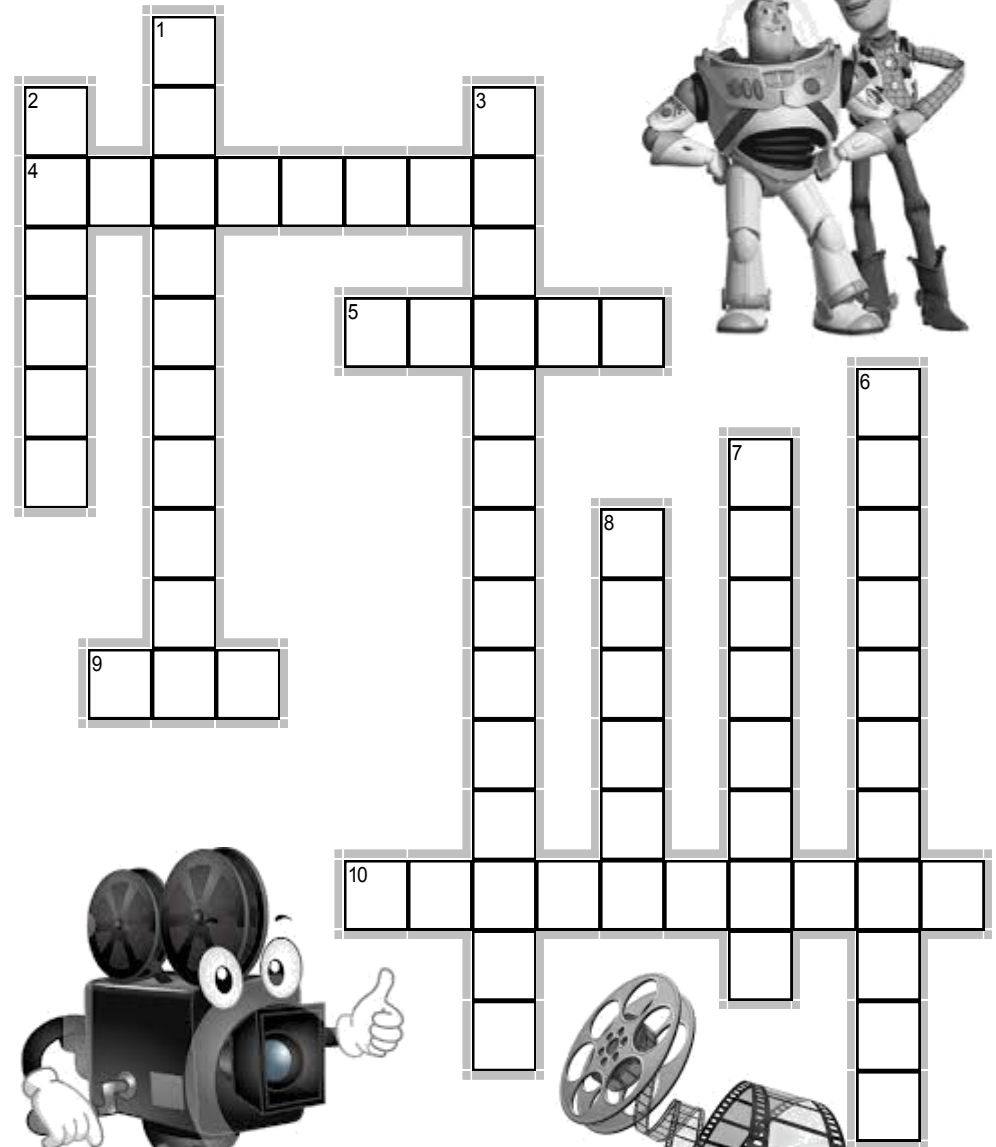
1. Maak de puzzel

Horizontaal

- 4. Het Griekse woord voor iets tot leven brengen.
- 5. Ander woord voor één filmbeeldje.
- 9. Ander woord voor een doorzichtig plastic vel waarvan meerdere lagen over elkaar kunnen liggen.
- 10. Hiermee begint elke film of animatie.

Verticaal

- 1. Populair animaiteboekje dat je vaak cadeau kreeg bij aankoop van een product.
- 2. Dit materiaal gebruik je bij een cut-outanimatie.
- 3. Vroege animatievorm die je met behulp van een spiegel moest bekijken.
- 6. Snel ronddraaiend schijfje met aan weerszijden tekeningen die in elkaar overvloeien.
- 7. Animatievorm die het wiel van leven werd genoemd. Je kon er met meerdere mensen tegelijk naar kijken.
- 8. Achternaam van de koning van de tekenfilm.

1. Kruiswoordpuzzel

Horizontaal

- 2. Hierdoor wordt het stuifmeel van grassen verspreid.
- 5. In dit deel van de plant zitten de zaden.
- 8. Harde vrucht.
- 9. Boom die het water gebruikt om haar zaden te verspreiden.
- 12. Met dit deel zuigt de plant water op.
- 13. Uit dit deel onderin de bloem gaat een vrucht groeien.
- 14. Dit poeder zit op de meeldraden van de bloem. Je noemt het ook wel pollen.
- 15. Vrucht met maar één zaadje.

Verticaal

- 1. Met dit deel maakt de plant met de hulp van zonlicht en koolzuurgas zijn eigen voedsel.
- 3. Stof die insecten uit de bloem halen.
- 4. Dit deel van plant is nodig om met de hulp van insecten een vrucht te krijgen.
- 6. Zo noem je de vrucht van een tarweplant.
- 7. Allergie voor pollen.
- 10. Een ander woord voor het groeien van een plantje uit een zaadje.
- 11. Kleverige vrucht die verspreid wordt door dieren.

A crossword puzzle grid is centered on the page. The grid consists of white squares for letters and grey squares for empty space. There are 15 numbered starting points for words:

- 1: 1 square (vertical)
- 2: 3 squares (horizontal)
- 3: 2 squares (horizontal)
- 4: 4 squares (vertical)
- 5: 5 squares (horizontal)
- 6: 2 squares (horizontal)
- 7: 2 squares (vertical)
- 8: 5 squares (horizontal)
- 9: 7 squares (horizontal)
- 10: 4 squares (horizontal)
- 11: 1 square (vertical)
- 12: 5 squares (horizontal)
- 13: 5 squares (horizontal)
- 14: 7 squares (horizontal)
- 15: 3 squares (horizontal)

Illustrations include a flower (top left), a pomegranate (top right), an orange (middle right), a kiwi (middle right), a pear (middle right), an apple (middle right), a kiwi fruit (bottom right), and a palm tree (bottom left).

1. Kruiswoordpuzzel

Horizontaal

- 2. Naast lopen en zich vasthouden gebruiken vliegen hun poten ook om te
- 5. Deze plant was het voorbeeld voor het klittenband.
- 6. Naam van de klier waaruit de spin een draad maakt.
- 8. Geslepen glazen schijf in een lichtmicroscop.
- 10. Hard geworden tandplak.
- 13. Een dier met samengestelde ogen.
- 14. Haren op de oogleden.

Verticaal

- 1. Instrument dat voorwerpen sterk vergroot.
- 3. Eitje van de hoofdluis.
- 4. Dit deel van het bloed helpt bij het genezen van wonden.
- 7. Geur van het gas dat bacteriën in je mond maken.
- 9. Geelachtig vloeistof in ons bloed die gassen, vetten en suikers vervoeren.
- 11. Andere naam voor de draad uit het achterlijf van de spin.
- 12. Dit diertje komt uit het eitje van de hoofdluis en vervelt twee keer.

The crossword puzzle grid is composed of white squares for letters and grey squares for empty space. The grid is numbered as follows:

- 1: 1 square (top left)
- 2: 6 squares (top row, starting from the 3rd square)
- 3: 1 square (top right)
- 4: 1 square (middle right)
- 5: 3 squares (middle right, below 4)
- 6: 6 squares (middle row, starting from the 1st square)
- 7: 4 squares (middle right, below 5)
- 8: 4 squares (middle right, below 7)
- 9: 4 squares (middle right, below 8)
- 10: 6 squares (middle right, below 9)
- 11: 4 squares (middle right, below 10)
- 12: 2 squares (middle right, below 11)
- 13: 2 squares (middle right, below 12)
- 14: 6 squares (bottom row, starting from the 1st square)

Illustrations included in the puzzle:

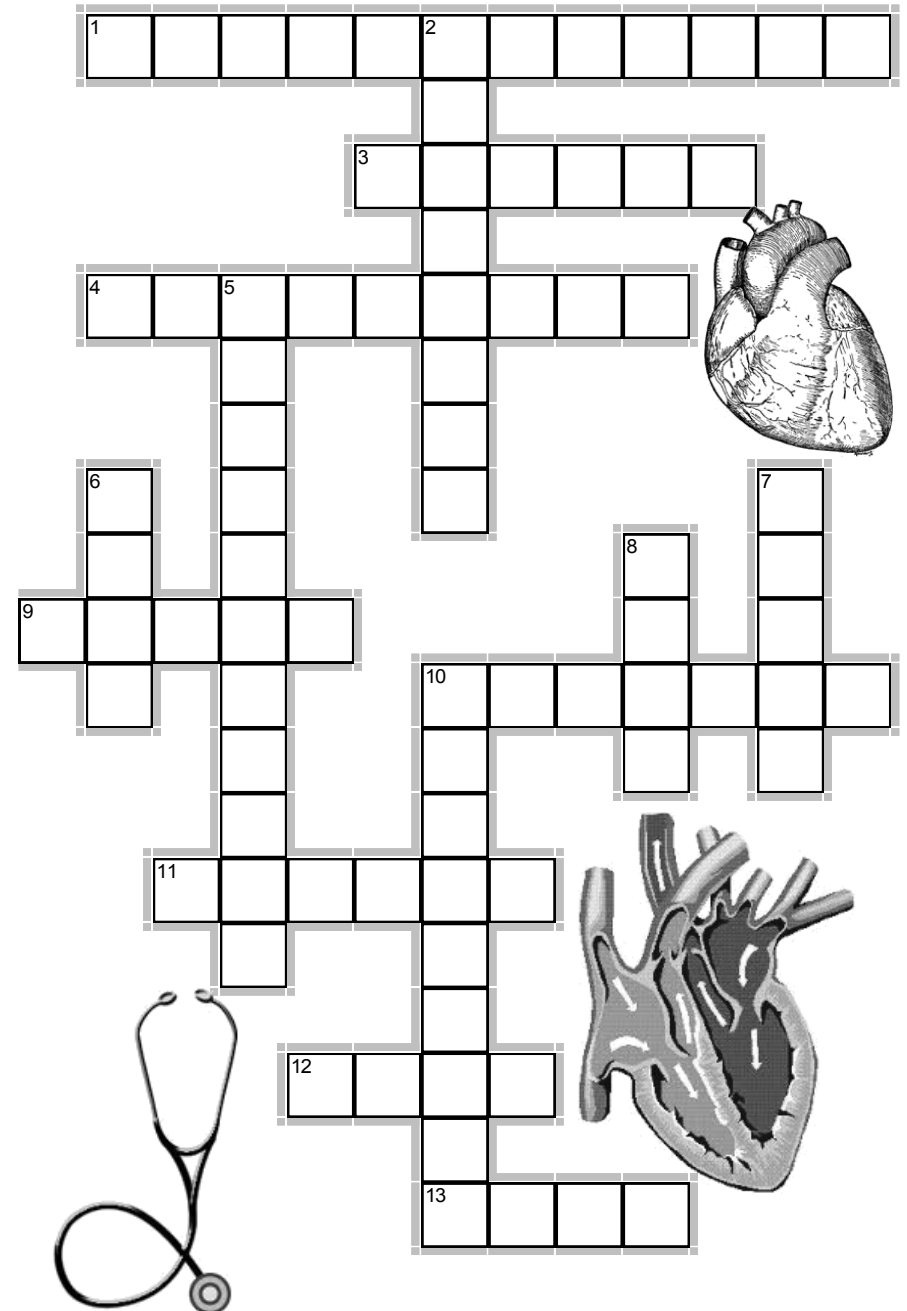
- A spider on a web in the top-left area.
- A microscope on the right side.
- A dragonfly in the middle-left area.
- A fly at the bottom center.
- A sneaker at the bottom right.

Horizontaal

1. Een ander woord voor de reis die het bloed door de aderen in je lichaam maakt.
3. Zo noem je de twee delen van het hart.
4. Ingebouwd apparaatje dat aan het hart een stroomstootje geeft.
9. Dit is ongeveer de grootte van je hart.
10. Eén van de belangrijkste manieren om je hart gezond te houden.
11. Hiermee kun je je hart goed vergelijken.
12. Samenknijpende spier in je lichaam.
13. Afsluiting in het hart die het bloed doorlaat, maar niet meer terug laat stromen.

Verticaal

2. Dit bloedvat vervoert zuurstofrijk bloed door het lichaam.
5. Stof die in de lever gemaakt wordt, maar die je ook via vlees en eieren binnenkrijgt.
6. Deze stof is vaak de oorzaak van te hoge bloeddruk.
7. Verlavende gewoonte die een slechte invloed op het hart en de bloedvaten heeft.
8. Dit bloedvat vervoert zuurstofarm bloed terug naar het hart.
10. Kracht die het bloed op de wand van de aderen uitoefent.

Horizontaal

1. Deze stof zorgt in vuurwerk voor het gas.
3. Het land waar het meeste vuurwerk vandaan komt.
4. De zwarte brandstof die in vuurwerk zit.
8. Lichaamsdeel dat het meest getroffen wordt door vuurwerk.
11. Soort kanon waarin professioneel vuurwerk wordt afgeschoten.
12. De kartonnen of plastic bom die vanuit een kanon de lucht ingeschoten wordt.
14. Stad waar ooit een grote vuurwerkcramp plaatsvond.
15. Dit metaal zorgt in vuurwerk voor een blauwe kleur.

Verticaal

2. Knalvuurwerk met een fluitend geluid, dat ook wel "een gillende keukenmeid" wordt genoemd.
5. Zij werden met het vuurwerk verdreven.
6. Een ander woord voor ontploffing.
7. in de stengel van deze plant werd het eerste buskruit gestopt.
9. Een soort kindervuurwerk.
10. Een soort zout dat in vuurwerk zit.
13. Katoenen draad gedrenkt in een papje van buskruit.

